

Marek JEDLIŃSKI

*Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Instytut Filozofii*

NUDA I CZAS – PRZYPADEK OBŁOMOWA

W referacie zaprezentowany zostanie portret biograficzny tytułowego bohatera powieści Iwana Gonczarowa – *Obłomow*. W postępowaniu Obłomowa dostrzec można niezmiennie cechy natury ludzkiej: nade wszystko lęk przed życiem wypełnionym zmianą, która przynosiła śmierć. Tytułowy bohater powieści popadłszy w inercję, trwając w domowej, sennej gnuśności, uciekał przed teraźniejszością w świat bezpiecznej sielanki, uporządkowanej przeszłości. Ludzie pokroju Obłomowa – obłomowcy – żyją wedle czasu cyklicznego, dającego iluzję nieskończoności. Powieść Gonczarowa, przesycona głęboką symboliką, otwierała przed czytelnikiem szeroką perspektywę historiozoficzną. Zarysowywała się w niej wyraźna rosyjska opozycja wobec świata nowoczesnego, który określony przez skończoność i chaos budził niepokój egzystencjalny. Wieś Obłomówka oddzielona była od reszty pędzącego świata wyraźną granicą w postaci rzeki. Po drugiej stronie brzegu jej mieszkańcy doświadczali symbiotycznego współistnienia etapów życia ludzkiego z cyklami przyrodniczymi, sielankowej powtarzalności.